

LIBERETÀ

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Dodatak k časopisu Sindikata Italijanskih umirovljenika Spi-Cgil Fjk na hrvatskom
spi.cgilfvg.it

Edizione in croato di Liberetà Fvg Anno 27 - Numero 2 - Settembre 2022 - Reg. Tribunale di Trieste N. 934 del 21/5/96 - Direttore responsabile Antonello Rodio - Stampa: Cronaca Fvg

CGIL ODRŽAVA KONGRES

NAŠI PRIJEDLOZI ZA PROMIJENE U DRŽAVI

XXI CONGRESSO
NAZIONALE
SPI CGIL
Verona 2023

**L'INTERESSE
GENERALE**
STATO SOCIALE RAPPRESENTANZA COMUNITÀ COMPLESSITÀ

Kongres i izbori, odabir koji se ne može prepustiti drugome

Roberto Treu *Generalni tajnik Spi Cgil Fvg*

Početkom listopada Spi i Cgil započinju svoje kongrese. Radi se o najvažnijem događaju za demokratsku organizaciju kao što je sindikat, jer upravo kongres, slobodnim sudjelovanjem i doprinosom članova, tražira ciljeve, organizacijske linije, bira upravljačka tijela. I upravo je ovom ključnom događaju, koji dolazi u fazi snažne ekonomske, društvene i političke

kritičnosti, ovo izdanje Liberetà gotovo u cijelosti posvećeno, s datumima i mjestima održavanja svih povezanih događaja, od teritorijalnih skupština do kongresa teritorijalnih i regionalne lige. Također smo saželi dva alternativna prijedloga političkog dokumenta koje je odobrio nacionalni odbor Cgil -a: prijedlog koji dobije najveći broj glasova diktirati će strategije Cgil -a u

sljedeće četiri godine. Kongres, rekli smo, dolazi u ključnom trenutku za perspektivu zemlje i Europe, koja se suočava ratom s razornim posljedicama ne samo na humanitarnoj, već i na gospodarskoj razini. Nikada kao sada je potrebno apelirati da se poduzme sve što je moguće kako bi se suprotstavilo eskalaciji sukoba, dovelo do primirja i početka mirovnog

procesa. Teškom i nesigurnom oporavku koji je započeo 2021., u ovom kontekstu, prijeti vrlo ozbiljno usporavanje. A poskupljenje energenata, goriva i sirovina, osim što dovodi poduzeća u iznimno težak položaj te ugrožava brojna radna mjesta, pogoršava i teškoće obitelji, radnika i umirovljenika.

Nastavlja se na str. 3

► **Pogotovo su umirovljenici u krizi. Potrebna je europska gornja granica cijene plina.**

Spi: "Oporezujte ekstra profite dobavljača energenata sa 100% i udarite u špekulacije"

Ako je radna jesen vruća, zbog krize koja se nadvi-
la nad poslovanje poduzeća,
zima u talijanskim obiteljima
vjerojatno će biti izrazito
hladna. Podrazumijeva se
da je uzrok cijena plina koja
je eksponencijalno rasla
od prošle zime i više nego
udvostručena u usporedbi s
razdobljem 2020.-2021.

STRUJA I PLIN, RAČUNI OD 2.500 EURA GODIŠNJE

Računi za energiju i plin
postaju neodrživi za obitelji
s niskim prihodima, a tako-
đer snažno opterećuju i one
sa prosječnim prihodima.
Federconsumatori je procij-
enio na
1.500 eura prosječni godišnji

Računi, obitelji u krizi Pomoć se mora pojačati

trošak za prirodni plin potre-
ban za grijanje stana od 100
četvornih metara. Još gore
je za one sa sustavima na lož-
ulje, gdje se prosječni trošak
za grijanje kuće iste veličine
penje na 2300 eura, a račun
je eksponencijalno porastao
čak i za one koji se oslanja-
ju na drva: trošak drva za
ogrjev nastavlja rasti, a onaj
za pelete se čak utrostručio,
dovodeći troškove na razi-
nu vrlo blizu onima za plin.

Zbog špekulacija, učinak
porasta cijene plina osjeti
se i na troškovima elek-
trične energije. Trošak koji
ne bi trebao biti povezan s
cijenom plina, ili barem imati
samo djelomični učinak na
istu. Iznosi računa za struju
gotovo su se udvostručili u
odnosu na 2021. godinu (+
91%) i njihov godišnji iznos
za prosječnu obitelj sada
prelazi 1.000 eura. Između
struje i plina, dakle, ode

2500 eura godišnje, više od
200 eura mjesečno.

UZBUNA ZA UMIROVLJENIKE

Teret računa, koji je ionako
težak za obitelj sa srednjim
primanjima, postaje teško
podnošljiv za umirovljenike
sa samo jednom mirovinom,
posebno u zimskim mjese-
cima. Otuda zahtjevi koje
sindikati i udruge potrošača
i dalje podržavaju na naci-
onalnoj i lokalnoj razini. Uz
mjere koje su na snazi od
četvrtog tromjesečja prošle
godine, a trenutno su produ-
ljene do kraja 2022., traži se
i ukidanje socijalnih doprino-
sa na račune za struju i plin
te podizanje gornje granice
Isee s 8 tisuća na 12 tisuća
eura za pristup bonusu za
energiju i plin. Za financira-
nje ovih intervencija, uvesti
porez na ekstraprofit tvrtki
dobavljača energenata, koji
Spi i Cgil traže da se podigne
na 100%. Među zahtjevima

koji se upućuju sadašnjoj
vladi, ali i onoj koja dolazi,
je i da se bori za usvajanje
ograničenja cijene plina u
EU i da se pokrenu mjere
koje bi se mogle učinkovitije
suprotstaviti špekulacijama
sa cijenama energije.

LOKALNE MJERE

Nije dovoljno pozvati obitelji
da se ponašaju učinkovitije u
pogledu potrošnje energije:
previše Talijana, posebno
među umirovljenicima, ne
može platiti svoje račune.
Svi to moraju uzeti u obzir:
Vlada, regije i općine, promi-
ćući intervencije za podršku
obiteljima i na lokalnoj razini.
To uključuje veću predanost
općina da prihode komunal-
nih poduzeća čiji su dioničari
preusmjere na smanjenje
i obročnu otplatu računa,
koncentrirajući pomoć na
najpotrebitije slojeve sta-
novništva, počevši s mora-
torijem isključivanja energije
u slučaju neplaćanja.

Zdravstveni sustav u krizi, nastavlja se mobilizacija

Liste čekanja u porastu, zatvorena
dežurstva primarne zdravstve-
ne zaštite, liječnici opće prakse
umirovljeni bez zamjene. Ljeto,
unatoč progresivnom padu Covid
infekcija i hospitalizacija, svakako
nije pridonijelo poboljšanju izra-
zito kritične situacije regionalnog
zdravstva. Priznao je to i sam
povjerenik za zdravstvo Riccardi,
koji je tijekom nedavne vijećničke
rasprave »ustvrdio« manjak od
»nekoliko stotina zdravstvenih
radnika«. Stanje je izvanredno i
ozbiljno te Spi, Cgil i više od 15
tisuća građana naše Regije, koji
su potpisali peticiju za obranu
javnog zdravstva predstavljenu

krajem travnja Regionalnom vi-
jeću. osuđuju sveukupno pogor-
šanje zdravstvenih usluga, i traže
zaustavljanje sve većeg korištenja
usluga privatnog sektora u pruža-
nju zdravstvene skrbi.
Tijekom ovih mjeseci mobilizacija
nije prestala i vidjela je Spi u prvom
redu, također kroz participativnu
kampanju uličnih kazališnih pred-
stava na trgovima naše Regije,
koja se provodi uz sudjelovanje
profesionalnih glumaca, kako bi
se podigla javna svijest i zadr-
žao fokus o pitanjima koja su u
središtu peticije. Iznad svega,
potreba za pokretanjem izvanred-
nog programa javnih natječaja za

upošljavanje novih i stabilizaciju
radnih ugovora kod postojećih
djelatnika u zdravstvu, kako bi
se popunio ozbiljan kadrovski
deficit i omogućio strukturni plan
za smanjenje vremena čekanja na
preglede, laboratorijske pretrage
i operacije.
Mobilizacija se stoga nastavlja s
većom snagom nego prije, također
s obzirom na tekuću raspravu o
zakonu o proračunu za 2023.,
koji predstavlja sljedeći, temeljni
test za regionalno vijeće, do
sada gluho na povike uzbune i
na zahtjeve sindikata za sveob-
uhvatnom raspravom o socijalnoj i
zdravstvenoj politici.

**Roberto Treu, Generalni
tajnik Spi Cgil FJK**

Čitav Kongres, dan za danom

► **Vodič kroz teme i sva događanja, od teritorijalnih skupština do završne, regionalne i nacionalne faze**

Četiri godine poslije, Cgil i Spi održavaju kongres. Samo četiri godine, ali svijet pred nama je drugačiji. Dvije i pol godine pandemije, rat i energetska kriza uzdrmali su planet, bacili globalizaciju u vrtlog, poremetili ekonomske i proizvodne scenarije. Također su se pogoršale nejednakosti, ubrzali procesi koncentracije bogatstva i pokazale neučinkovitost naših sustava zdravstvene i socijalne zaštite. Razotkrivene su slabosti tržišta, svjetskog sustava koji se temelji na globalizaciji i delokalizaciji proizvodnje sirovina u zemlje s niskom cijenom rada. Teme i razmatranja koja su u središtu oba kongresna dokumenta, onog naslovljenog Radstvara budućnost, koji je velikom većinom usvojen od strane nacionalnog odbora 20. lipnja, i manjinskog dokumenta naslovljenog Korijeni sindikata, koji je potpisalo šest članova nacionalnog odbora. Središnje stranice ovih novina posvećene su prikazu ta dva dokumenata, o kojima će se voditi kongresna rasprava.

POČETAK POSLIJE IZBORA

Sve teži međunarodni i naš domaći scenarij, dodatno zakompliciran krizom Draghijeve vlade i nacionalnim izborima na koje smo pozvani 25. rujna, obvezni je okvir dugog kongresnog procesa Spi-ja i Cgil-a. Put koji će za Spi započeti sredinom listopada (od stranica 10 do 12 su prikazani svi datumi u četiri okruga) s teritorijalnim skupštinama, i završiti regionalnim kongresom u Cervignanu, zakazanim za 23. siječnja, te završno sa

četiri dana u Veroni, od 21. do 24. veljače. Raspraviti ćemo i prihvatiti naše ciljeve i platforme zajedno s našim članovima, izabrat ćemo svoje predstavnike od liga do oblasne, regionalne i nacionalne razine. Doprinijet ćemo definiranju prijedloga i borbi koje će Cgil voditi, od sada pa kroz sljedeće četiri godine, na teritoriju, u regiji i na nacionalnoj razini.

KONGRES I KRIZA

Nadali smo se da bi ovaj kongres mogao biti prilika za raspravu o politikama oživljavanja gospodarstva, rada i jačanja blagostanja nakon Covid oluje. Mjesto gdje ćemo definirati naše prijedloge o korištenju sredstava iz NPR-a (Nacionalni plan oporavka). Umjesto toga, raspravlja se o strategijama koje treba usvojiti za smanjenje utjecaja krize koja već snažno pogađa i koja bi mogla imati

razorne učinke: na poduzeća, na plaće i mirovine, na izgled za reformu poreza i socijalnog osiguranja, o obrani i ponovnom pokretanju zdravstva i našeg sustava skrbi, o politikama stanovanja i o nesamodostatnosti.

ULOGA SPI

Sindikata umirovljenika Cgil i dalje će biti aktivan po ovom

pitanju, s ciljem - čitamo u dokumentu „Socijalna država, zastupljenost, zajednica, složenost“, koji je nacionalni Spi pripremio uoči kongresa – da se pošalje poruka zajedništva i pripadnosti umirovljenicima, radnicima i građanima.

Želi se stvoriti dodatne prostore pripadnosti, reprezentacije i konfederaci-

je, također kroz aktivnosti društvenog pregovaranja na teritoriju i boriti se ne samo za poboljšanje životnih uvjeta i prihoda starijih osoba, već i za »referentne vrijednosti kao što su antifašizam, mir, sloboda, demokracija, jednakost, solidarnost, dostojanstvo, sudjelovanje, neizbrisivo utisnute u naš genetski kod.

Kongres i izbori, odabir koji se ne može prepustiti drugome

Slijedi sa prve stranice

U tom scenariju se dogodila kriza Draghijeve vlade koja je otvorila put izborima 25. rujna. Talijani, godinu dana ranije od kraja zakonodavnog mandata i s mnogim temeljnim rokovima koje treba ispuniti, prije svega nastavak Pnrr investicija, pozvani su glasovati za novi parlament, iz kojeg će proizaći Vlada koja će voditi zemlju.

Sudjelovanje u glasovanju je najmoćniji alat u rukama svakog građanina da utječe na politiku svoje države i lokalne zajednice. Makar samo zbog toga, to je pravo i dužnost koja se mora ostvariti: ne izlaskom na izbore, zapravo, dele-

giramo izbor drugima. Na taj način odustajemo od svojih temeljnih prava a to slabi demokraciju.

Više od četvrtine Talijana 2018. godine je odbilo izaći na izbore, kao da su izbori vlade i parlamenta neovisni o strankama koje ih čine. To nije tako i dovoljan je letimičan pogled na programe raznih koalicija da to shvatite. Paušalni porez koji obećava desni centar, na primjer, sušta je suprotnost onom pravednom i progresivnom poreznom sustavu za koji se Cgil zalaže godinama. Također, u programima desnog centra ne vidimo traga onim mjerama za koje se sami zalažemo: borba protiv siromašnog i nesigurnog rada, povećanje kupovne moći plaća i

mirovina, investicije i zapošljavanje za jačanje javnog zdravstva i obrazovanja, borba protiv utaju poreza i neprijavljeni rad, ponovno pokretanje rodnih politika za istinsku ravnopravnost muškaraca i žena, na poslu, u obitelji i u društvu. Ne znamo koja će vlada proizaći od ovih izbora, ali znamo koja će najviše naštetiti očekivanjima radnika i umirovljenika. Sa tom sviješću, da obranimo naš lijepi Ustav ugrožen od snaga koje ga žele mijenjati, i da podržimo snage koje su najbliže našim vrijednostima i ciljevima, izaći ćemo na izbore 25. rujna.

Roberto Treu
Generalni tajnik Spi Cgil Fvg